

10 ՓԱՐՍ

ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆՈՒՄ	
Պոլսի համար	Տարեկան 70 Գ. 2
	Վեցամսեայ 33 "
Իտալիայի համար	Տարեկան 90 "
	Վեցամսեայ 45 "
Ֆրանսիայի համար	Տարեկան 23 "
	Վեցամսեայ 12 "

Նամակ կամ ո եւ ի գրութիւն պետք
է ուղղել ՏԵՐԻՄԻՆԻԱՆԻ:

ՏԵՐԻՄԻՆԻԱՆ

ՕՐԱԹԵՐԻԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳԱՂԱԲԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏՆՈՐԷՆ Ռ. ՍԱԳԱԵԱՆ

ԽՍՐԱԳՐԱԳԵՏ Ղ. ԲՈԼՍ

«ԾԱՂԻԿ»

ԱՌՏՈՒՄՆ ԹԵՐԹ

Յառաջիկայ Բ. Է. Ն. միւսեայ, արշալոյսին
պիտի հրատարակուի «Ծաղիկ» օրաթերթին
որ տարածմանը օրէ ի վեր լոյս կը տեսնէր
միջօրէին:

Ինչպէս տեսան մեր ընթերցողները,
«Ծաղիկ» իր երեսմանն է վեր, հետզհետեւ
մշակելու ու պիտի մշակէ իր ընդգրկած, մի-
զմիջոցի տալիս խաւերու օգտակար, Գրա-
կան, Դիմապատկեր, Բանասիրական, Տնտե-
սական, Գաղափարական, Ազգագրական, Լեզ-
ուաբանական ու Արհեստագիտական ճիւ-
ղերը:

«Ծաղիկ» բայց իր խնայողական մարմ-
նէն, ունի հոյ մը աշխատակիցներ որ տն-
ջիւղերուն մէջ իրեն. ձեռնառաւ ու հեղե-
նակութեան տէր նկատուած են:

«Ծաղիկ» Տնօրէնութիւնն այս կեր-
պով կը յաւայ զոգտարած առաւել ընդ
«Ծաղիկ» բաղաձայն ընթերցողներուն,
որոնց անուան ընթերցողութեան ար-
ժանի պիտի ըլլաւ:

Նաեւ փոխանք յայտնել թէ «Ծաղիկ»
իր տնօրէնական իրաւունքն զոգտ, պիտի
հրատարակէ, Բ. Է. Ն. միւսեայ, գաւառա-
կան կենտրոն առաւել օգտակարութիւն
մը որ խոստացած են ազգագրական անվա-
րաւորները, հատկապէս իրենց ու տեղա-
գրական ձոյն նկարագրութիւնները:

ՏՆՈՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ո՛Վ ՊԻՏԻ ԿՐԱՆՑ ԸԼԱՄ

ԿԵԼԻԿԻՆՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ

Հետեւեալ կը թարգմանէ մեր Տա-
րեւոյն ի վերջին Գր. Մ. Թ. Թ. Թ. Թ. Թ.
գրեւոր ընդարձակ ու հետաքրքրական
յօդուածէն զոր չկրցանք նայել իւրաքանչիւր
հրատարակելու մը որու մասին մեր նո-
րորդ թիւով արդէն խոսած ենք:

Վ. Ն. Մալխոյան թարգման իրաւունքն
ստիպել, որոնք Ազգ. Եկեղ. կարեւորա-
զօյն խնայելու որոնք յարած հետաքրքր-
ութեամբ կը հետեւի յետին կիլիկիայի
այն է թէ ո՛վ պիտի կրնայ ընդ իրենց
կաթողիկոսութեան Այս ինչպիսի կարեւորութիւ-
նը յատկորէր ընթերցող. համար, բայց է
անցած մը աչքի առնել. բոլոր կիլիկիան
իր ընդարձակ իրաւունքով, Աստուծոյն միւ-
սէն. Վ. Մալխոյան, եւ Հալեպէն միւսէն. եղ-
կաւ:

Ամէն տեղ միւսեայն պատկերն է որ կը
ստեղծուի, անուի. միւսեայն, անկողնա-
րան կարեւորութեան մը մասնաւոր զանգ-
ուանց միաբանութեան, միաբանութեան
ներքեւ տանց օրոյց կարեւորութեան հետ
եկեղեցիներն առանց թանաթի, հետ թա-
հանանք անկողնային իրենց կրօնին, այ-
լուք վարդապետներն առանձնաբար իր-
ոսած՝ առանց իրենց վրայ ծանրաբար հա-
րապետական աշխ. մը չուր կամ երկուք
զգալի ըլլալու:

Այս ամէնքը թարգման կը թարգման
պէտք ձեռնառաւ ու զործին կաթողիկոսի
մը որ օգտուած երկուքի կամքով, եւ ան-
յոգեղով, անկողնայն ու գոտարարութեան
ստեղծ անուան նկարագրով մը միանցած
ընդ միջոց ընթանաւ ընդ իր երկրորդական
զիւրքն հանգիւղ ամենայն Հայոց Հայրա-
պետին ու Առաքելութեան փոքուն ու ծիծա-
ղելի խնդիրներ յոյզել ձեռնառաւ իր բո-
լոր բովանդակ ու շարքով իրենց կեդրոնա-
ցուն Սոյն Մալխոյանին անուան ընդ
վանքերն ու եկեղեցիները թարգմանաբար,
չենցեղու ու զանազան նախաձեռնել վիճակի

ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑՆԵՐ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՆՐԵՆԵՐԸ

ԺԱՆՏԱՒՏ

Գ.

Ժամանակագիր փոխանցել է. Նին Ժամա-
նակագիրն է վեր արդէն ամէն օր համա-
գում զոգտարած էր այս մասին թէ կե-
այս դարու սկիզբները, ունեւր այդ են-
թադրութիւնը միայն հրատարակելով, բայց
չուր հանցած, մանրակրկիտ հետախուզու-
թիւններով վերադառնալով հետախուզու-
թիւններով փոխանցել է վերջին համա-
նակագիրն էր Ժամանակ, շարունակ նկա-
տողութեան անուանց. որ Ժամանակագիր
մէկ թարգման կամ գրեւոր միւսը կը հա-
րակի մարդը միջոցաւ:

Դիմապատկեր մուկերն են որ կը փո-
խադրեն Ժամանակագիր Այս իրաւունքով
թէ կե. դարերն առաջ Զինացիներուն ծանօթ
էր, բայց ստոր ստորութիւնը Տգր. Ներ-
սէն հաստատել: Վարդապետ տեսնելու
մէջ ետեւած մուկերու գրաւորները գրե-
ւոր հետեւին համառ Ժամանակագիրն
այսինքն: Չին եւ Հնդկաստանի վերջին
համադարձակներուն ամեն, մանաւանդ ա-
մէնէն ամէն յայտնաբերել վարդապետ
էր որ զորքն, թանաթի հետեւ, եւ մու-
կերը հրատարակելու զարգացումը կը
կարեւորէր: «Հայկէստան հաստատութեան»
տարեգրքին 1898 թ. թուին մէջ Տգր.
Սոյն կը պատմէ թէ ամէն տեղ համա-
նակագիր սկսելէ առաջ, փոքրեցեալներն
մէջ մեծ ու փոքր մուկեր կը ստանային, կե-
մէջ քերական վարդապետները, զոգտար-
արարող, տաղանդակներ կը թաղարարէին,
անապարհը միայն անցող զարգացումներն
վայն անոր որ անոնց կը ժամանայ, Ժա-
նակագիրն պիտի վարդապետ, պիտի մեծն
անդադարաւ:

Տգր. Սոյնն այնպէս կը կարծէր որ մու-
կերը Ժամանակագիր կը տարածեն իրենց
վրայ դառնաւ լուկերու միջոցով (կը
տեսնէր թէ այդ շարքին լուկերն ալ ման-
տակագիր տաղանդակներ միջոց մը կը
կարծէր): Արդեւեալ մանապէս մանապէս
գնաւթիւններով մուկերու լուկերուն առա-
մաքին մէջ Ժամանակագիրն ցոյցները դառ-
ն էր փոքր մուկերն ալ հաստատուած է որ այդ
լուկերը Տգր. Սոյն, երբ ամենց արեւմտ
մուկեր պատկերներ, այս վերջինները Ժա-
նակագիրն կը ստանային:

Թոյլ լուկերը Բոթ. Մ. Կիւս, կը հաստատ-
էր: Թեւեղները ծանօթներն եւ մուկերն ալ
կընտան Ժամանակագիրն մանրէն մարդու փոխա-
ցել Այս միջոցները Ժամանակագիրներուն
գրաւորներն, աղանդութեանց վրայ դառն-
լով կամ անոնց արեւմտ ծիծաղ, Ժա-
նակագիրն կը վարդապետ, ու յետոյ կ'երթան
ցոյցները տարածել Տգր. Սոյն կամ որ-
նուաններն մէջ, եւ կամ ուղղակի մար-
դերը կը պատկերներ անոնց արեւմտ ծիծաղ
հետեւ: Ժամանակագիրն Ժալեպէն տեսնելուն
Այնպէս կը կարծէր որ շարունակաւ որ
Ժամանակագիրն այս միջոցներն խոստա-
մէն յառաջ կ'ազդէր:

Բայց միայն մուկերն եւ միջոցները չեն
որ Ժամանակագիր կը տարածեն: 1848ին, երբ
Ժամանակագիր Վիտորա մտաւ, Անգլիոյ մէջ
տակաւին մուկ չի կար ժ. Զ. դարուն, ա-
ռաւթին անուան երեւցած են մուկերն այս
կղզւոյն մէջ:

Բանի մը գիտուններ ինչպէր ըլլաւ
չենցեղ, երան ըսին որ Ժամանակագիր մու-
կերու յատուկ համադարձակ մէկ, եւ ու-
նայնց է որ մարդը կը փոխանցէր: Բայց
չուր տաղանդակներն թէ ամէն անհին
ենթադրութիւն մէկ: Արդէն եղիտուր,

Բոթ. Սոյնն եւ Մարի կղզւոյն այժմ
համադարձակներն ալ երբեք այդպիսի հա-
ւանակագիրն մը չուր չեն տար:

Մուկերն եւ միջոցներն փոխանցել եւ
զոգտարած է արդարեւ համադարձակներն
տեսնել, բայց զոգտարած է համա Ժա-
նակագիրներն: Գնաւթիւններն եւ ծերուն-
կեղեցիներն, օրովեալ անոնց միջոցով
Ժամանակագիր փոխանցումն արդարեւ հա-
տատուած է:

Բէ. Գալանթին քանի մը հնգուներ Այ-
գաւադէն վերադարձուն, Արդալի մեծ
ծախուր վրայ կ'երթ. Ժամանակագիրն
գրաւորները տեսնելով, կը համոզուին եւ
անոնց գրաւորները կ'առնէին: Այս անգոր-
հուրը վերջինները երբ իրենց ընտելացը
Բէ. Գալանթին կը համոզուի, Ժամանակագիրն
մեծն եւ պատմաւոր կ'ըլլան զայն կըլլ-
ւոյն մէջ տարածելու:

Նոյնպէս 1720ին, երբ Ժամանակագիր
Միջերկրականի եղբայրները կ'ազդարարէին,
Պանտա ձիւր ձիւրները Ժամանակագիրն
հաւա. մը մէջ երեւի վրայ ձգուած աղ-
բանքներն մէջ մեծաւ յայտն հալ մը
տեսնելով, գրեւորները կ'երթան կը զոգ-
տան եւ Պանտա կը ստանայ Մէկ երկու
որ վերջին իրենց կը մեծն, եւ ամբողջ
երկրին ալ վարդապետ:

Հնդկաստանի ընթերցողութեան
թիւնց համադարձակ, Ժամանակագիր, Ժամա-
նակագիրն (Թիւթի) եւ Հնդկաստանի պէս
փոխանցել համա. Ժամանակագիրներն
կ'ըլլան իրենց եւ աղանդ ձիւրակներն
վարդապետ Տգր. Սոյն, կամ ուղղակի ա-
նայնց:

Ժամանակագիր ցոյցներն Ժամ. երբ
ստանալու անվար կը պարզուի թէ կե-
րու, առաջանալու, ծանօթներն, Տգր.
միջոցները Ժամանակագիրն եւ լուկերներն
միջոցները Ժամանակագիրն մէջ:

Բայց Տգր. Տնօրէնութիւն, Ժամանակագիր
ցոյցները երբեք ստանալու կ'ազդարարէ, կը
թաղարարէ, աղանդներն եւ ակերտ Տգ-
ր. Սոյն անվար պատկերով իրենց Ժամ. թաղ-
ընդհանրապէս տեղեկութեանց դեմ
լուկերն մէջ:

Օրն ալ Ժամանակագիր փոխանցելու կամ
տարածելու միջոց մը կընտրելու: Այս
մասին գիտնականներն ունեւր տարակար-
ծիք են թէ, բայց Տգր. Սոյն կը
կարծէ թէ, ինչ որ աւելի համադարձակ կ'ե-
րու, Ժամանակագիր ցոյցները շատ գրե-
ւորութեան կընտրելու օրինակ մը:
Չայտնաբերել մերթ քնդ մերթ թոյլ-
Ժամանակագիրն համադարձակներն ալ տես-
նուած են:

Այս հարցաւորաւ պարզապէս կը
համա վարդապետ շարունակաւ խոսողութե-
անց միջոցաւ ներս անուան վարդապետ
փոխանցումն հարցնելու Բիւրոյալ փոքր
հաստատուած է որ արեւմտ լուկերն
եւ թիւթի խոսողութեան մէջ միայն
առաւորութիւն փոխանցումն մէջ Ժամանակագիր
ցոյցները շատ լուկ կ'ազդարարէ Այս այս
պատմաւոր է որ անոնց աղէկ կ'ազդարար-
անապարհներն, աղանդ ձիւրակներն
լու. մէջ, ստանալու անվարներն եւն-
Դ. ԲՈԼՍ

ՄԵՐ ՀԱՄԵՐԱԿԱՆԵՐԸ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳԱՐԵՒՈՐ

ՄԱՆՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Ը

Գրաւորներ. — Գրաւորներ յիշատակա-
ւ ու Լեզուաբանութեան Երանան իրենց կը
պատման, յիշատակաւ Պարթիկներն, Ա. Բ.
գրաներն եւ Պարթիկներն: Գրաւոր-
ներն երբեք դատարար չեն, Թորոք, աղ-
անապարհները, Բայանները, առաւորութե-
անց, ու Չալապները, հատարակ ժողովուր-
դը թաղարար: Արդեւեալ լուկերն են:

10 ՓԱՐՍ

«زاغاك» ارمنجه یومی و سیاسی غزته
مطبعة و ادارہ خانہ سی
غلطہ حمدی باشا خان

Կ. ՊԱՐՍ, Լուսաքիւս,
Համալի-բաշա, խան

Rédaction du Journal Arménien

"DZAGHIK"

Galata, Pêrchembé-Bazar

Hamdi-Pacha Han

Դ. ԲՈԼՍ

Վ. ԲՐԶ

